EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 30.10.2015
COM(2015) 546 final

2015/0254 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dovoljenju Latviji, da uvede posebni ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

V skladu s členom 395(1) Direktive 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: direktiva o DDV) lahko Svet na predlog Komisije soglasno dovoli kateri koli državi članici, da uvede posebne ukrepe, ki odstopajo od določb navedene direktive, za poenostavitev postopka obračunavanja DDV ali za preprečevanje nekaterih vrst davčnih utaj ali izogibanja davkom.

Z dopisom, ki ga je Komisija evidentirala 8. aprila 2015, je Latvija zaprosila za dovoljenje, da še naprej uporablja ukrep, ki odstopa od splošnih načel, ki urejajo pravico do odbitka vstopnega DDV v zvezi z nekaterimi osebnimi avtomobili. Skupaj s prošnjo za podaljšanje je Latvija predložila poročilo o uporabi Izvedbenega sklepa Sveta 2013/191/EU, ki vključuje ponovni pregled odstotka, predvidenega za omejitev pravice do odbitka. Prošnja in poročilo sta bila dopolnjena 30. julija 2015.

V skladu s členom 395(2) direktive o DDV je Komisija z dopisoma z dne 21. in 24. avgusta 2015 o prošnji Latvije obvestila druge države članice. Z dopisom z dne 24. avgusta 2015 je Komisija uradno obvestila Latvijo, da razpolaga z vsemi informacijami, potrebnimi za oceno prošnje.

Splošno ozadje

Člen 168 direktive o DDV določa, da ima davčni zavezanec pravico, da odbije DDV, obračunan pri nakupu blaga in storitev za namene njegovih obdavčenih transakcij. Člen 26(1)(a) iste direktive zahteva, da se uporaba blaga, ki je del poslovnih sredstev podjetja, za zasebno rabo šteje kot opravljanje storitev za plačilo, če je blago upravičeno do odbitka DDV. Ta sistem omogoča izterjavo prvotno odbitega DDV v zvezi z zasebno rabo.

Pri uporabi tega sistema se pojavijo težave v primeru osebnih avtomobilov, saj je težko določiti mejo med zasebno in poslovno rabo. Kadar se vodijo evidence, sta podjetje in uprava dodatno obremenjena z vodenjem in preverjanjem teh evidenc, celo v primeru, če bi Latvija izkoristila možnost iz člena 168a direktive o DDV in omejila odbitek pri izdatkih v zvezi s službenimi avtomobili na delež dejanske uporabe davčnega zavezanca v poslovne namene.

Zaradi poenostavitve pobiranja DDV in boja proti davčnim utajam je Latvija leta 2011 zaprosila za individualno odstopanje, na podlagi katerega bi lahko omejila pravico do odbitka na 80 % v zvezi z nekaterimi osebnimi avtomobili. Svet je prošnjo za odstopanje odobril s Sklepom 2013/191/EU z dne 22. aprila 2013, ki preneha veljati 31. decembra 2015. Nekatere kategorije vozil so bile iz omejitve posebej izključene, vključno z avtomobili, kupljeni z namenom nadaljnje prodaje, najema ali zakupa; avtomobili, ki se uporabljajo za prevoz potnikov (npr. taksiji) ali blaga, avtomobili, ki se uporabljajo za učne ure vožnje, avtomobili, ki se uporabljajo za varovanje ali ukrepanje v izrednih razmerah, ter avtomobili, ki se uporabljajo kot predstavitvena vozila pri prodaji. Istočasno podjetjem za zasebno rabo vozila ni bilo treba knjižiti davka.

V skladu s členom 6(b) zgoraj navedenega sklepa je Latvija predložila poročilo o uporabi Sklepa, vključno s ponovnim pregledom odstotka omejitve.

Na podlagi informacij, ki jih je predložila Latvija, se zdi, da 80-odstotna stopnja odbitka ne ustreza več dejanskim razmeram in da bi se moral ta delež zmanjšati na 50 %. Latvija podpira novo odstotno omejitev s statističnimi podatki, ki izhajajo iz posebnega davka za lahka vozila v lasti ali posesti gospodarskih subjektov, ki se uporabljajo za zasebne in poslovne dejavnosti. Po informacijah, ki jih je predložila Latvija, je bil posebni davek plačan za 79 % vseh tehnično brezhibnih lahkih vozil v lasti ali posesti pravnih oseb. Latvijski organi prav tako navajajo, da so odstotki pravnih oseb z vsaj enim registriranim lahkim vozilom, ki so plačali posebno dajatev za lahka vozila, znašali 87,6 % v letu 2012, 92,5 % v letu 2013 in 86,2 % v letu 2014. Poleg tega je 99,6 % registriranih podjetij v Latviji malih in srednjih podjetij. Latvija meni, da se na podlagi teh statističnih podatkov, ki zajemajo večino davčnih zavezancev, lahko zaključi, da je na splošno njihova zasebna raba osebnih avtomobilov 50-odstotna. Zato bi moral biti nova omejitev določena na 50 %.

Vsi drugi pogoji odstopanja se bodo uporabljali še naprej. Tako se bo novi sistem uporabljal za vse osebne avtomobile, ki imajo poleg sedeža voznika največ osem sedežev in so pod določeno težo, ki se ne uporabljajo izključno za poslovne namene. Prav tako bi bili osebni avtomobili, ki se uporabljajo za nekatere posebne dejavnosti, izključeni iz omejitve pravice do odbitka in bi se obravnavali v skladu z običajnimi pravili: avtomobili, kupljeni z namenom nadaljnje prodaje, najema ali zakupa; avtomobili, ki se uporabljajo za prevoz potnikov (npr. taksiji) ali blaga, avtomobili, ki se uporabljajo za učne ure vožnje, avtomobili, ki se uporabljajo za varovanje ali ukrepanje v izrednih razmerah, ter avtomobili, ki se uporabljajo kot predstavitvena vozila pri prodaji.

Glede na spremembe v odstotku je novo odstopanje ustreznejše kot podaljšanje obstoječega. Vendar bi moralo biti novo odstopanje časovno omejeno na 31. december 2018, da se oceni, ali so pogoji, na katerih temelji odstopanje, še vedno veljavni. Prošnji za podaljšanje je treba priložiti poročilo, ki vsebuje ponovni pregled uporabljenega odstotka, oboje pa je treba poslati Komisiji do 31. marca 2018.

- **Usklajenost z obstoječimi določbami na področju politike**

S Sklepom 2013/191/EU z dne 22. aprila 2013 so bila podobna odstopanja v zvezi s pravico do odbitka odobrena drugim državam članicam, vključno z Latvijo.

Člen 176 direktive o DDV določa, da Svet odloči, za katere izdatke ni dana pravica do odbitka DDV. Do takrat dovoljuje državam članicam, da ohranijo izključitve, ki so veljale 1. januarja 1979. Zato veliko določb, ki omejujejo pravico do odbitka v zvezi z osebnimi avtomobili, „miruje“.

- **Usklajenost z drugimi politikami Unije**

Ni relevantno.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Člen 395 direktive o DDV.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Glede na določbo direktive o DDV, na kateri temelji predlog, je ta predlog v izključni pristojnosti Unije. Načelo subsidiarnosti se zato ne uporablja.

- **Sorazmernost**

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti iz naslednjih razlogov.

Ta sklep se nanaša na dovoljenje, izdano državi članici na njeno prošnjo, in ne pomeni nobene obveznosti.

Zaradi omejenega področja uporabe odstopanja je posebni ukrep sorazmeren z želenim ciljem, tj. bojem proti davčnim utajam in poenostavitvi pobiranja DDV.

- **Izbira instrumenta**

V skladu s členom 395 direktive o DDV lahko samo Svet na predlog Komisije soglasno odobri odstopanje od skupnih predpisov o DDV. Poleg tega je sklep Sveta najprimernejši instrument, saj je lahko naslovljen na posamezne države članice.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene in preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi**

Ta predlog temelji na prošnji Latvije in zadeva le to državo članico.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Strokovno mnenje ni bilo potrebno.

- **Ocena učinka**

Cilj predloga sklepa je v prvi vrsti poenostavitev pobiranja DDV v zvezi z osebnimi avtomobili, ki se delno uporabljajo za neposlovne namene, in ima zato potencialno pozitiven učinek. Hkrati se prepreči davčna utaja zaradi nepravilnega vodenja evidenc.

Vendar bo učinek omejen zaradi ozkega področja in časovno omejene uporabe odstopanja.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Izvedbeni načrti in ureditve spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Predlog vključuje samoderogacijsko klavzulo. Gre za samodejni rok, ki je za to odstopanje določen na 31. decembra 2018.

2015/0254 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o dovoljenju Latviji, da uvede posebni ukrep, ki odstopa od točke (a) člena 26(1) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost[1], zlasti člena 395(1) Direktive,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Z dopisom, ki ga je Komisija evidentirala 8. aprila 2015, je Latvija zaprosila za dovoljenje za nadaljnjo uporabo ukrepa odstopanja od člena 26(1)(a) ter členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES, da bi lahko omejevala pravico do odbitka za izdatke za nekatere osebne avtomobile, ki se ne uporabljajo izključno za poslovne namene. Prošnja in poročilo sta bila dopolnjena 30. julija 2015.

(2) V skladu z drugim pododstavkom člena 395(2) Direktive 2006/112/ES je Komisija z dopisoma z dne 21. in 24. avgusta 2015 obvestila druge države članice o zahtevi Latvije. Komisija je z dopisom z dne 24. avgusta 2015 uradno obvestila Latvijo, da ima vse informacije, potrebne za presojo prošnje.

(3) Člena 168 in 168a Direktive 2006/112/ES določata, da ima davčni zavezanec pravico odbiti davek na dodano vrednost (DDV), obračunan pri dobavi blaga in storitev, prejetih z namenom, da jih uporabi v svojih obdavčenih transakcijah. Člen 26(1)(a) navedene direktive vsebuje zahtevo za obračunavanje DDV v primeru neposlovne rabe poslovnih sredstev.

(4) Z Izvedbenim sklepom Sveta 2013/191/EU[2] je bila Latviji dovoljena uvedba ukrepa odstopanja v skladu s členom 395(1) Direktive 2006/112/ES, da bi omejila pravico do odbitka vstopnega DDV, in sicer na 80 %, za nakup, zakup, nabavo znotraj EU in uvoz določenih osebnih avtomobilov ter za izdatke, vezane na take avtomobile, vključno z gorivom, kadar se vozila ne uporabljajo izključno za poslovne namene. Izvedbeni sklep Sveta 2013/191/EU preneha veljati 31. decembra 2015.

(5) Skupaj s prošnjo je Latvija predložila poročilo o uporabi Izvedbenega sklepa Sveta 2013/191/EU, ki vključuje ponovni pregled odstotka, predvidenega za omejitev pravice do odbitka. Na podlagi informacij, ki jih je predložila Latvija, se zdi, da 80-odstotna stopnja odbitka ne ustreza več dejanskim razmeram in da bi se moral ta delež zmanjšati na 50 %. Nove informacije temeljijo na statističnih podatkih, ki izhajajo iz posebnega davka za lahka vozila v lasti ali posesti gospodarskih subjektov, ki se uporabljajo za zasebne in poslovne dejavnosti.

[1] UL L 347, 11.12.2006, str. 1.
[2] UL L 113, 25.4.2013, str. 11.

(6) Omejitev pravice do odbitka v skladu z ukrepom bi se morala uporabljati za DDV, ki se plača na nakup, zakup, nabavo znotraj Skupnosti in uvoz določenih osebnih avtomobilov ter na izdatke, vezane na take avtomobile, vključno z nakupom goriva.

(7) Ukrep bi se moral uporabljati samo za osebne avtomobile, katerih največja dovoljena teža ne presega 3 500 kilogramov in ki imajo poleg sedeža za voznika največ osem sedežev. Vsaka neposlovna raba osebnih avtomobilov, ki presegajo 3 500 kilogramov ali imajo poleg sedeža za voznika več kot osem sedežev, je zanemarljiva zaradi narave ali vrste poslovne rabe. Treba bi bilo pripraviti tudi podroben seznam posebnih osebnih avtomobilov, ki so izključeni iz dovoljenja, in sicer glede na njihovo posebno rabo.

(8) Latviji bi bilo zato treba dovoliti, da ukrep uporablja v omejenem obdobju do 31. decembra 2018.

(9) Če bi Latvija zaprosila za nadaljnje podaljšanje ukrepa odstopanja po letu 2018, bi bilo treba Komisiji najpozneje do 31. marca 2018 predložiti novo poročilo, skupaj s prošnjo za podaljšanje.

(10) Odstopanje bi imelo zgolj zanemarljiv učinek na skupni znesek davčnih prihodkov, zbranih na stopnji končne porabe, in ne bo negativno vplivalo na lastne vire Unije iz pobranega DDV –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Z odstopanjem od členov 168 in 168a Direktive 2006/112/ES se Latviji dovoli, da pravico do odbitka davka na dodano vrednost (DDV) na izdatke za osebne avtomobile, ki se ne uporabljajo izključno za poslovne namene, omeji na 50 %.

Člen 2

Z odstopanjem od člena 26(1)(a) Direktive 2006/112/ES Latvija zasebne rabe osebnih avtomobilov, vključenih v sredstva podjetij davčnih zavezancev, ne obravnava kot storitve za plačilo, kadar za zadeven avtomobil velja omejitev, odobrena v členu 1 tega sklepa.

Člen 3

Izdatki iz člena 1 zajemajo nakup, zakup, nakup znotraj Skupnosti in uvoz takšnih avtomobilov ter izdatke za vzdrževanje, popravilo in gorivo za take avtomobile.

Člen 4

Ta sklep se uporablja samo za osebne avtomobile, katerih največja dovoljena teža ne presega 3 500 kilogramov in ki imajo poleg sedeža za voznika še največ osem sedežev.

Člen 5

Člena 1 in 2 se ne uporabljata za naslednje kategorije osebnih avtomobilov:

(a) avtomobile, kupljene z namenom nadaljnje prodaje, najema ali zakupa;

(b) avtomobile, ki se uporabljajo za prevoz potnikov proti plačilu, vključno s taksiji;

(c) avtomobile, ki se uporabljajo za prevoz blaga;

(d) avtomobile, ki se uporabljajo za učne ure vožnje;

(e) avtomobile, ki se uporabljajo za zagotavljanje storitev varovanja;

(f) avtomobile, ki se uporabljajo za ukrepanje v izrednih razmerah;

(g) avtomobile, ki se uporabljajo kot predstavitvena vozila pri prodaji.

Člen 6

1. Ta sklep začne učinkovati z dnem uradne obvestitve.

   Ta sklep se uporablja od 1. januarja 2016. Veljati preneha 31. decembra 2018.

2. Prošnja za podaljšanje dovoljenja iz tega sklepa se predloži Komisiji do 31. marca 2018, priloži pa se poročilo, ki vključuje ponovni pregled odstotka iz člena 1.

Člen 7

Ta sklep je naslovljen na Republiko Latvijo.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik